

การเปรียบเทียบบทบาทของพรรคการเมืองต่อการพัฒนาเศรษฐกิจราย จังหวัดของประเทศไทย
The Comparisons of Political Parties' Role on Thailand's Provincial Economic Development

ลัดดาวัลย์ รัตนพันธ์¹ และคมกริช วงศ์แข^{2*}

Laddawan Rattanaphan¹ and Komkrit Wongkhae^{2*}

บทคัดย่อ

พรรคการเมืองในประเทศไทยมักจะมุ่งเน้นการพัฒนาพื้นที่ที่เป็นจังหวัดฐานเสียงของตนเอง ทำให้ส่วนอื่นๆ ขาดโอกาสในการพัฒนา การศึกษานี้ได้ทดสอบบทบาทของพรรคการเมืองต่อการพัฒนาเศรษฐกิจรายจังหวัด โดยใช้ข้อมูลภาคตัดขวางเปรียบเทียบระหว่างพรรคไทยรักไทย ในปี 2544 และพรรคประชาธิปัตย์ ในปี 2552 การพัฒนาเศรษฐกิจวัดจาก ผลิตภัณฑ์มวลรวมรายจังหวัดต่อหัว (Gross Provincial Product per capita; GPC) รายได้ และค่าใช้จ่ายครัวเรือน ปัจจัยที่ศึกษาได้แก่ งบประมาณด้านการศึกษา สาธารณสุข ชลประทาน และทางหลวง และตัวแปรหุ่นภาคเพื่อดูผลของการเป็นฐานเสียง ผลการศึกษาพบว่าค่าใช้จ่ายด้านการศึกษาที่มีผลดีต่อ GPC และรายได้ครัวเรือนในรัฐบาลประชาธิปัตย์ การเพิ่มค่าใช้จ่ายด้านชลประทานส่งผลให้ GPC เพิ่มขึ้นทั้งสองรัฐบาล และในสมัยพรรคไทยรักไทยเป็นรัฐบาล รายได้ครัวเรือนในภาคเหนือจะมากกว่าครัวเรือนภาคใต้ ในขณะที่เมื่อพรรคประชาธิปัตย์เป็นรัฐบาล รายได้ครัวเรือนของภาคใต้จะมากกว่ารายได้ครัวเรือนในภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนืออย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

คำสำคัญ: การพัฒนาเศรษฐกิจ พรรคการเมือง การใช้จ่ายรัฐบาล

Abstract

This study aimed to test the role of political parties on economic development of Thailand provinces. The cross-sectional data of provincial level in 2001 of Thai Rak Thai and 2009 of Democrat governments were compared. Economic developments are measured by Gross Provincial Product (GPP) per capita, household income and household expenditures. Factors that included determining the level of development are education, health, irrigations and highway expenditures and the region dummy for the election base of each party. The results showed that education expense led to developed in the year 2009. Irrigations expense support development in both government. During 2001, Thai Rak Thai provided more income to Northern region than the South. Democrat Party in the other hand, the Southern region was promoted over the North and Northeast region in the duty year of 2009.

Keywords: Economic development, Political parties, Government Expenditures

¹ นิติตันปีที่ 3 คณะเศรษฐศาสตร์และบริหารธุรกิจ สาขาวิชาเอกเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ สงขลา 9000

² อาจารย์สาขาเศรษฐศาสตร์ คณะเศรษฐศาสตร์และบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยทักษิณ สงขลา 90000

* Corresponding Author: e-mail komkrit_w@hotmail.com Tel. 0815672756

บทนำ

การปกครองระบอบประชาธิปไตยเป็นรูปแบบการปกครองและวิธีการดำเนินชีวิต ซึ่งยึดหลักของความเสมอภาค เสรีภาพและศักดิ์ศรีแห่งความเป็นมนุษย์ การปกครองระบอบประชาธิปไตยถือว่าทุกคนมีสิทธิเสรีภาพเท่าเทียมกัน และอำนาจอธิปไตยต้องมาจากปวงชน แต่ในสภาพสังคมปัจจุบัน ย่อมเป็นไปได้ที่ประชาชนทุกคนจะทำหน้าที่ปกครองประเทศพร้อมๆ กัน จึงมีความจำเป็นต้องเลือกผู้แทนของตนเข้าไปทำหน้าที่แทนตน และประชาชนสามารถเปลี่ยนผู้แทนซึ่งใช้อำนาจแทนตนได้โดยเลือกผู้ที่ตนเห็นว่าประโยชน์แก่ส่วนรวมตามแนวทางที่ตนต้องการ โดยพิจารณาจากนโยบายของผู้สมัครหรือพรรคของผู้สมัคร Jorg Faust (2011) กล่าวว่าประเทศกำลังพัฒนามีความขัดแย้งทางการเมือง เป็นปัญหาสำคัญที่ทำให้การเมืองมีความอ่อนแอส่งผลกระทบต่อพัฒนาเศรษฐกิจภายในประเทศให้เป็นไปได้ช้า การพัฒนาในด้านต่างๆก็ยากที่เกิดขึ้น ในประเทศไทยก็เช่นเดียวกัน รตวรรษ อยู่เมือง (2550) แสดงความคิดเห็นว่า ประเทศไทยมักจะมีความขัดแย้งทางการเมืองอยู่เสมอ จะเห็นได้จากในการเลือกตั้งในแต่ละครั้งจะมีการเคลื่อนไหวทางการเมือง มีการแบ่งพรรค แบ่งสีตามภาคและตามจังหวัดต่างๆ ซึ่งจะเห็นได้ชัดนั่นคือในภาคตะวันออกเฉียงเหนือและภาคเหนือก็จะเป็นพื้นที่สีแดงเป็นพื้นที่ของพรรคไทยรักไทยหรือพรรคเพื่อไทยในปัจจุบัน ส่วนภาคใต้ก็จะเป็นพื้นที่สีเหลืองซึ่งเป็นพื้นที่ของพรรคประชาธิปัตย์ ซึ่งจากการแบ่งพื้นที่ดังกล่าวก็จะนำมาสู่ความขัดแย้ง จนเกิดความแข่งขันและมีการซื้อสิทธิขายเสียงจนนำมาสู่การใช้นโยบายประชานิยม ประเทศไทยเป็นประเทศที่มีความเหลื่อมล้ำในสังคมอยู่ในระดับสูงเช่นจากการศึกษาข้อมูลจากสำนักงานพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (2553) พบว่าค่าสัมประสิทธิ์ Gini ซึ่งแสดงถึงการกระจายรายได้ในสังคมของประเทศไทยในปี 2553 มีค่าเท่ากับ 0.42 ซึ่งมากกว่าประเทศเพื่อนบ้าน และส่วนใหญ่ในประเทศไทยจะมีประชากรที่มีฐานะยากจน ทำให้ในการเลือกตั้งแต่ละครั้งผู้ที่เสนอตัวเข้ามาเป็นรัฐบาลนิยมใช้นโยบายประชานิยมเพื่อหวังให้ได้รับการเลือกตั้งมากที่สุด นโยบายดังกล่าว เช่น นโยบายโครงการหลักสุภาพทั่วหน้าหรือโครงการ 30 บาทรักษาทุกโรคในสมัยการเลือกตั้งปี 2544 ซึ่งพรรคไทยรักไทยนำมาใช้นอกจากนี้ยังมีนโยบายบัตรเครดิตชาวนา สมัยการเลือกตั้งปี 2552 ของพรรคประชาธิปัตย์เป็นต้นและเป็นที่นิยมในการนำมาใช้เรื่อยมา

เพื่อรักษาสถานเสียดเดิมไว้โดยเน้นการพัฒนาพื้นที่ของตนเองซึ่งเป็นฐานเสียดเดิมสำหรับพรรคการเมืองที่มีบทบาทต่อการเลือกตั้งของประเทศไทยนั้น จะเห็นได้ว่าจะมีพรรคไทยรักไทยและพรรคประชาธิปัตย์ ซึ่งมีแนวทางทางการเมืองที่แตกต่างกันหรืออยู่คนละขั้วกันนั่นเอง ผลจากการเลือกตั้งในหลายๆปีที่ผ่านมาจะเห็นได้ว่า พรรคที่ได้รับการเลือกตั้งที่มีจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรมากที่สุด จะหนีไม่พ้นสองพรรคนี้ซึ่งในแต่ละพรรคก็จะมีฐานเสียดในจังหวัดที่แตกต่างกันซึ่งเป็นฐานเสียดเดิมซึ่งในทางปฏิบัติ ผู้ที่มีอำนาจมักจะใช้นโยบายในการพัฒนาจะเน้นที่ฐานเสียดของตนเอง ซึ่งเป็นไปได้ที่จะเป็นสาเหตุหนึ่งของความเหลื่อมล้ำที่เกิดขึ้นในประเทศไทย การศึกษาในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อต้องการที่จะศึกษาถึงบทบาทของพรรคการเมืองที่เป็นรัฐบาล ต่อการพัฒนาเศรษฐกิจระหว่างจังหวัดที่เป็นฐานเสียดกับจังหวัดที่ไม่เป็นฐานเสียด โดยจะเปรียบเทียบบทบาทของรัฐบาลต่อการพัฒนาเศรษฐกิจรายจังหวัด ในปี 2544 ซึ่งพรรคที่ได้รับการเลือกตั้งคือไทยรักไทย และในปี 2552 โดยพรรคที่ได้รับการเลือกตั้งคือพรรคประชาธิปัตย์ เพื่อเป็นแนวทางในการรับมือถึงผลกระทบต่างๆที่จะเกิดขึ้นจากการใช้นโยบายต่างๆในการพัฒนาเศรษฐกิจรายจังหวัดต่อไป

วิธีการวิจัย

จากการศึกษาเรื่องบทบาทของรัฐบาล กับ การพัฒนาเศรษฐกิจรายจังหวัด โดยการเปรียบเทียบการจัดสรรงบประมาณของนโยบายในด้านต่างๆต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและความเป็นอยู่ของคนในแต่ละจังหวัด และทำการเปรียบเทียบบทบาทของรัฐบาลระหว่าง 2 รัฐบาล ในที่นี้จะเปรียบเทียบในปี 2544 ซึ่งเป็นพรรครัฐบาลของ พตท.ทักษิณ ชินวัตร กับปี 2552 พรรครัฐบาลนายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ โดยจะใช้ข้อมูลภาคตัดขวาง (Cross section data) รายจังหวัด จำนวน 76 จังหวัด ในการคำนวณจะใช้โปรแกรม SPSS โดยวิธีการกำลังสองน้อยที่สุด (Ordinary Least Square, OLS) และใช้ตัวแปรหุ่น (Dummy Variable) ศึกษาอิทธิพลของการเป็นฐานเสียงของพรรคการเมืองต่อการพัฒนาเศรษฐกิจระดับจังหวัด การวัดการพัฒนาจังหวัดใช้ดัชนีชี้วัด 3 ตัว ซึ่งเป็นดัชนีชี้วัดการพัฒนา ที่สะท้อนถึงความกินดีอยู่ดีของครัวเรือน และเป็นปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจในการเลือกตั้งของประชาชนในครั้งต่อไป ได้แก่

1) รายได้ต่อหัวรายจังหวัด (Per capita income of population by province; GPC) 2) รายได้ต่อเดือนต่อครัวเรือน (Average monthly income per household; INC) 3) ค่าใช้จ่ายภาคครัวเรือน (Average monthly Expenditure per household by province; EXP) แหล่งที่มาของข้อมูลทั้งสามตัวมาจากสำนักสถิติแห่งชาติ

ในส่วนของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนาจังหวัด ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาประกอบด้วย

1) ค่าใช้จ่ายด้านการศึกษา (Expenditure for Education; EDU) 2) ค่าใช้จ่ายด้านสาธารณสุข (Expenditure for Health ;HEA) 3) ค่าใช้จ่ายด้านชลประทาน (Expenditure for Irrigation; IRR) 4) ค่าใช้จ่ายด้านการพัฒนาทางหลวง (Expenditure for Highway; HGW) เนื่องจากเป็นค่าใช้จ่ายที่มองเห็นเป็นรูปธรรม และทำให้เกิดการสร้างรายได้ตามหลักการของตัวทวี (Multiplier Effect) ที่มาของข้อมูลมาจากสำนักงบประมาณ โดยเป็นข้อมูลงบประมาณของรัฐบาลในปี 2544 และปี 2552 เพื่อศึกษาบทบาทของพรรคการเมืองที่เป็นรัฐบาลต่อการพัฒนารายพื้นที่ที่เป็นฐานเสียงการศึกษาในครั้งนี้ได้สร้างตัวแปรหุ่น (Dummy variable) โดยกำหนดให้ DNOR คือจังหวัดที่อยู่ในภาคเหนือ DNOE คือจังหวัดที่อยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ DCEN คือจังหวัดที่อยู่ในภาคกลาง DSOU คือจังหวัดที่อยู่ในภาคใต้ นอกจากนี้เพื่อแยกอิทธิพลของจังหวัดที่เป็นกรุงเทพฯ และปริมณฑล การศึกษานี้จึงเพิ่มตัวแปรหุ่น DSPE เช่นเดียวกับการศึกษาของ Ghate Zak (2002) ได้แก่จังหวัดกรุงเทพมหานคร ปทุมธานี นนทบุรี และสมุทรปราการ

ผลการวิจัยและอภิปรายผลการวิจัย

ข้อตกลงเบื้องต้นในการใช้การวิเคราะห์การถดถอยเชิงเส้นตัวแปรอิสระ และตัวแปรตาม มีมาตรวัดเป็น Interval ขึ้นไป (อนุญาตให้ตัวแปรอิสระบางตัวมีมาตรวัดเป็น Norminal หรือ Ordinal ได้บ้าง โดยจะต้องทำการเปลี่ยนตัวแปรอิสระที่มีมาตรวัดเป็น Norminal หรือ Ordinal เหล่านั้น เป็นตัวแปรหุ่น แล้วจึงทำการวิเคราะห์การถดถอยโดยใช้ตัวแปรหุ่นที่เกิดขึ้นแทนตัวแปรเดิมที่มี) ข้อมูลของตัวแปรอิสระ และตัวแปรตาม จะต้องสุ่มมาจากประชากรที่มีการแจกแจงแบบปกติ ตัวแปรอิสระจะต้อง ไม่มีความสัมพันธ์กันเอง (การเกิดความสัมพันธ์กันเองของตัวแปรอิสระเรียกว่า การเกิด (Multicollinearity) ข้อมูลจะต้อง ไม่มีความสัมพันธ์ภายในตัวเอง ค่าความคลาดเคลื่อนที่เกิดจากการพยากรณ์ จะต้อง มีการแจกแจงแบบปกติ (Assumption of Normality) มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0 และ มีความแปรปรวนคงที่ (Homogeneity of Variance)ความคลาดเคลื่อนเป็นอิสระกัน (Assumption of Autocorrelation) ในการทดสอบ Multicollinearity ได้ใช้ค่า Variance Inflation factor (VIF) ในการทดสอบซึ่ง ไพอูร์ย์ ไกรพรศักดิ์ (2548) ระบุว่าถ้าค่า VIF น้อยกว่า 8 หรือ 10 จะไม่เกิดปัญหา จากตารางที่ 1 ตัวแปรอิสระที่ใช้ไม่เกิดปัญหาความสัมพันธ์กันสูงแต่อย่างใด ในการทดสอบความคงที่ของค่าความแปรปรวน โดยวิธีของ White (1980) ซึ่งมี $H_0: Homoskedasticity$ และมี

H_1 : Heteroskedasticity พบว่าค่า n*R-square มีค่า Prob. ที่ปฏิเสธสมมติฐานหลักนั้นคือแบบจำลองมีปัญหาความไม่คงที่ของความแปรปรวน ในแบบจำลองของปี 2552 ของตัวแปร GPC อย่างไรก็ตามการศึกษานี้ได้ทำการแก้ปัญหาโดยใช้วิธี Weight Least Square ด้วยตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับค่า Residual มากที่สุด ซึ่งได้แก่ HGW ทำให้แบบจำลองสามารถแก้ปัญหาค่าความแปรปรวนไม่คงที่ได้ และแบบจำลองมีความน่าเชื่อถือขึ้น จากค่า R-square เพิ่มขึ้น

ตารางที่ 1 การทดสอบปัญหาแบบจำลอง OLS

ตัวแปร	ค่า VIF		n*R-square (Prob.)					
	ปี2544	ปี2552	รัฐบาลไทยรักไทยปี 2544			รัฐบาลประชาธิปัตย์ปี 2552		
			GPC	INC	EXP	GPC	INC	EXP
EDU	6.281	2.668						
HEA	1.223	2.494						
IRR	5.091	1.181						
HGW	1.305	1.285	11.668	10.575	12.351	38.035	16.650	20.370
DNOR	1.635	1.819	(0.766)	(0.834)	(0.719)	(0.001)***	(0.408)	(0.203)
DSOU	2.160	2.120						
DERA	2.110	1.874						
DCEN	2.765	1.970						
DSPE	1.540	1.715						

ผลการศึกษาของทั้ง 6 แบบจำลองเมื่อประมาณค่าสมการด้วยวิธี Stepwise แสดงในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ผลที่ได้จากการประมาณค่าแบบจำลอง

ตัวแปรอิสระ	รัฐบาลไทยรักไทย ปี 2544			รัฐบาลประชาธิปัตย์ ปี 2552		
	GPC	INC	EXP	GPC	INC	EXP
Constant	17828.969 (0.692)*	7470.756 (5.298)***	6315.545 (5.824)***	4567.223 (1.810)*	2382.325 (14.355)***	11776.74 (11.451)***
EDU	-	-	-	0.000046 (2.162)**	0.000048 (1.710)*	-
HEA	0.00038 (4.314)***	8.627 (1.411)*	-	-	0.000028 (5.210)***	-
IRR	0.00047 (1.838)*	-	-	0.00057 (2.029)**	-	-
HGW	-	-	-	-	-	-
DNOR	-	-	-	-	-7549.335 (-5.094)***	-3252.018 (-3.764)***
DNOE	-	-	-	-	-8742.407 (-5.569)***	-3.880.172 (-4.175)***
DECN	-	1202.564 (6.649)***	3952.416 (4.745)***	-	-3126.426 (-2.342)**	-
DSPE	-	13562 (8.309)***	11149.305 (8.884)*	-	9857.821 (4.355)***	1009.186 (-0.877)**
DSOU	-	-1817.594 (1.754)*	-	-	-	-
F-stat (Prob.)	44.721 (0.000)	12.487 (0.000)	11.796 (0.000)	37.103 (0.000)	11.353 (0.000)	12.569 (0.000)
R-square	0.904	0.724	0.712	0.876	0.684	0.705
Adj. R-Square	0.883	0.666	0.652	0.852	0.624	0.649
D-W	1.857	1.635	2.096	2.048	1.626	2.144

หมายเหตุ *** มีระดับทางสถิติที่ระดับ 0.1, ** มีระดับทางสถิติที่ระดับ 0.05, และ * มีระดับทางสถิติที่ระดับ 0.10

Reference 44: DNOR, Reference 52: DSOU

ผลจากการศึกษา ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อ GPC

พบว่าในปี 2544 ตัวแปรที่มีอิทธิพลในทางเดียวกันคือ ค่าใช้จ่ายด้านสาธารณสุข และค่าใช้จ่ายด้านชลประทาน ในขณะที่ปี 2552 ตัวแปรที่มีอิทธิพลในทางเดียวกัน คือการใช้จ่ายด้านการศึกษา การใช้จ่ายด้านสาธารณสุข และการใช้

จ่ายด้านชลประทาน ในปี 2544 ถ้ารัฐบาลของทักษิณ ชินวัตร มีการใช้จ่ายด้านสาธารณสุขและด้านชลประทานทำให้ GPC เพิ่มขึ้นด้วยค่าสัมประสิทธิ์เท่ากับ 0.0038 และ 8.627 ตามลำดับ ในขณะที่ในปี 2552 ของรัฐบาลอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ มีการใช้จ่ายด้านการศึกษาและชลประทานทำให้ GPC เพิ่มขึ้นเท่ากับ 0.00046 และ 0.00057 เมื่อนำรัฐบาลทั้ง 2 รัฐบาลมา เปรียบเทียบกันก็จะเห็นได้ว่าในปี 2552 ของรัฐบาลอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ ค่าใช้จ่ายด้านการศึกษาและชลประทานจะทำให้ GPC เพิ่มขึ้นมากกว่าในรัฐบาลทักษิณ ชินวัตรซึ่งจะเห็นได้จากในช่วงปี 2552 มีนโยบายประชานิยมออกมา ได้แก่ นโยบายเรียนฟรี 15 ปี นอกจากนี้ ยังมีงบประมาณจากกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ในการกระจายน้ำไปยังพื้นที่ทำการเพาะปลูก ให้สามารถใช้น้ำได้ในช่วงหน้าแล้ง ทำให้ประชาชนลดค่าใช้จ่ายในการซื้อน้ำมาอุปโภค บริโภคและลดการ ความเสียหายจากการเพาะปลูก ทำให้ประชาชนมีรายได้ครัวเรือนที่สูงขึ้น สอดคล้องกับการศึกษาของ อัสนี หงส์ทอง (2546) และจากค่าสัมประสิทธิ์ ของแบบจำลองทั้งสองจะเห็นว่านโยบายการศึกษาและชลประทานในปี 2552 มีค่าสัมประสิทธิ์ที่มากกว่าปี 2544 จึงกล่าวได้ว่าในรัฐบาลอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะการใช้จ่ายด้านการศึกษา และสาธารณสุขจะทำให้ GPC สูงกว่าในปี ของรัฐบาลทักษิณ

ผลจากการศึกษา ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อรายได้ครัวเรือน

ผลการศึกษาพบว่าในปี 2544 ตัวแปรที่มีอิทธิพลในทางเดียวกันรายได้ครัวเรือนคือ ค่าใช้จ่ายด้านสาธารณสุข เช่นเดียวกับการศึกษาของ นิสานาด นิสากรเกียรติเดช (2552) และ วันทนีย์ ทรัพย์เสาะ (2530) ตัวแปรหุ่นภาคพิเศษ กรุงเทพฯและปริมณฑล ส่วนตัวแปรที่มีอิทธิพลในทางตรงกันข้าม คือ ตัวแปรหุ่นภาคใต้และภาคกลาง ในขณะที่ปี 2552 ตัวแปรที่มีอิทธิพลในทางเดียวกันคือ ค่าใช้จ่ายด้านการศึกษา สาธารณสุข ตัวแปรหุ่นของกรุงเทพฯและปริมณฑล ส่วนตัวแปรที่มีอิทธิพลในทางตรงกันข้าม คือ ตัวแปรหุ่นของภาคเหนือ จากแบบจำลองจะเห็นได้ว่าในปี 2544 ของ รัฐบาลทักษิณ ค่าใช้จ่ายด้านสาธารณสุขจะมีค่าสัมประสิทธิ์เท่ากับ 8.627 ส่วนในปี 2552 จะมีค่าสัมประสิทธิ์ค่าใช้จ่าย ด้านการศึกษาและสาธารณสุข 0.000048 และ 0.000028 ตามลำดับสามารถเปรียบเทียบได้ว่าสมัยรัฐบาลทักษิณ การใช้ นโยบายด้านสาธารณสุขจะทำให้ประชาชนมีรายได้ครัวเรือนที่สูงกว่าการใช้ นโยบายด้านสาธารณสุขของรัฐบาล อภิสิทธิ์ ส่วนค่าใช้จ่ายด้านการศึกษา จะเห็นได้ว่าจะมีเพียงสมัยรัฐบาลอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะที่มีผลทำให้รายได้ครัวเรือน เพิ่มขึ้น และในส่วนตัวแปรหุ่นภาคต่างๆ จะเห็นได้ว่าในปี 2544 ของรัฐบาลทักษิณ จะทำให้ภาคต่างๆมีรายได้ ครัวเรือนที่แตกต่างกัน เมื่อเปรียบเทียบกับรัฐบาลอภิสิทธิ์ โดยจากแบบจำลองจะเห็นได้ว่าในปี 2544 ค่าสัมประสิทธิ์ ของตัวแปรหุ่นของภาคใต้จะมีค่าเท่ากับ -1817.594 ส่วนในปี 2552 ค่าสัมประสิทธิ์ของภาคเหนือ เท่ากับ -7549.355 และภาคอีสานเท่ากับ -8742.401 นั่นก็หมายความว่าในช่วงรัฐบาลทักษิณ ส่งผลให้ภาคใต้มีรายได้ครัวเรือนที่น้อยกว่า ภาคเหนือ ในสมัยของอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ จะทำให้ภาคเหนือ และภาคอีสานมีรายได้ครัวเรือนที่น้อยกว่าภาคใต้เท่ากับ 7549.335 และ 8742.407 บาท ตามลำดับ นั่นก็แสดงให้เห็นว่าในสมัยของรัฐบาลอภิสิทธิ์ จะทำให้ภาคที่เป็นฐานเสียงของ รัฐบาลทักษิณ ชินวัตร มีรายได้ลดลงมากกว่าเมื่อเปรียบเทียบกับภาคใต้ ซึ่งสาเหตุที่สำคัญคือ ราคาขางพารา รวมทั้ง ราคาปาล์มเพิ่มขึ้น และการส่งเสริมการท่องเที่ยวภายในประเทศในปี 2552 ทำให้รายได้ครัวเรือนของภาคใต้เพิ่มสูงขึ้น เนื่องจากทั้งขางพารา ปาล์ม และสถานที่ท่องเที่ยวขึ้นเป็นจุดเด่นของภาคใต้ทั้งสิ้น เมื่อรัฐบาลมีการส่งเสริมอาชีพเหล่านี้ ก็จะทำให้การพัฒนาเศรษฐกิจและรายได้ครัวเรือนของภาคใต้ดีขึ้น

ผลจากการศึกษา ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อค่าใช้จ่ายครัวเรือน

พบว่าในปี 2544 ตัวแปรที่มีผลในทางเดียวกันกับค่าใช้จ่ายครัวเรือน คือ ตัวแปรหุ่นภาคกลางและกรุงเทพฯและ ปริมณฑล ในขณะที่ปี 2552 ตัวแปรที่มีผลในทางเดียวกันคือตัวแปรหุ่นกรุงเทพฯและปริมณฑล ส่วนตัวแปรที่มีผลในทาง

ตรงกันข้าม คือ ภาคเหนือ ภาคอีสาน จะเห็นได้ว่าในปี 2544 รัฐบาลทักษิณ ชินวัตร ภาคกลางและกรุงเทพและปริมณฑล มีอิทธิพลต่อค่าใช้จ่ายครัวเรือน ซึ่งมีเท่ากับ 3952.416 และ 11149.305 ตามลำดับนั้นก็แสดงได้ว่าเมื่อเปรียบเทียบกับภาคเหนือแล้ว ภาคกลางและกรุงเทพและปริมณฑล จะมีค่าใช้จ่ายครัวเรือนที่สูงกว่า ส่วนในปี 2552 จะเห็นได้ว่าค่าสัมประสิทธิ์ของภาคเหนือเท่ากับ -3252.018 และภาคอีสานเท่ากับ -3880.172 สามารถอธิบายได้ว่าในสมัยรัฐบาลอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ ทำให้ค่าใช้จ่ายครัวเรือนของภาคเหนือ และอีสานน้อยกว่าภาคใต้ ซึ่งสัมพันธ์กับแบบจำลองรายได้ครัวเรือนของภาคเหนือ ที่เมื่อมีรายได้ครัวเรือนที่ลดลง ก็จะส่งผลต่อการใช้จ่ายครัวเรือนที่น้อยลงไปด้วย

จากแบบจำลองทั้งสามแบบจำลอง สามารถสรุปการศึกษาได้ว่าบทบาทของรัฐบาลในแต่ละยุคแต่ละสมัยจะมีผลต่อการพัฒนาเศรษฐกิจในแต่ละภาคแต่ละจังหวัด โดยเฉพาะอย่างยิ่งในภาคหรือจังหวัดที่เป็นฐานเสียงของแต่ละพรรคการเมือง รวมทั้งการออกนโยบายต่างๆเพื่อรักษาฐานเสียงจากการเลือกตั้ง

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาครั้งนี้จะเห็นได้ว่า ในปัจจุบันนี้ พบว่าการใช้จ่ายของรัฐบาลส่งผลกระทบต่อกระบวนการพัฒนาเศรษฐกิจรายจังหวัดที่มีพรรครัฐบาลเป็นฐานเสียง โดยเห็นได้จากการจัดสรรงบประมาณต่างๆ เช่น สาธารณสุข การศึกษา ขาดประทวน ซึ่งสนับสนุน โดยการศึกษาของ เช่นเดียวกับการศึกษาของ บุญศรี ยี่หะ (2547) นอกจากนี้พรรคการเมืองมักจะทำให้เกิดความเหลื่อมล้ำขึ้นดังจะเห็นได้จากในช่วงที่ทักษิณ ชินวัตร เป็นรัฐบาล พรรคไทยรักไทยมีผลต่อการพัฒนาเศรษฐกิจภาคเหนือมากที่สุด และในปี 2552 รัฐบาลพรรคประชาธิปัตย์ นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ มีผลต่อการพัฒนาเศรษฐกิจภาคใต้มากที่สุด ดังนั้นในการแก้ปัญหา รัฐบาลในชุดต่อไปควรที่จะปรับปรุง โดยควรคำนึงถึงความเสมอภาคเป็นหลัก ในการจัดสรรงบประมาณแต่ละครั้งควรอย่างยุติธรรม ไม่แบ่งแยกสีหรือแบ่งพรรคแบ่งพวก ทำให้การเมืองมีความแข็งแรง ถ้าการเมืองในประเทศไทยทำได้เช่นนี้ก็จะทำให้เศรษฐกิจในประเทศดีขึ้น ความเหลื่อมล้ำ ก็จะลดลง

เอกสารอ้างอิง

- นิตานาด นิสการเกียงเดช. (2552). ทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างการใช้จ่ายของรัฐบาลกับการเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศไทย. ปรินูญานิพนธ์ เศรษฐศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- บุญศรี ยี่หะ. (2547). นโยบายหาเสียงแนวประชานิยมกับอำนาจทางเศรษฐกิจ: การศึกษาเชิงเศรษฐกิจการเมืองเกี่ยวกับการเลือกตั้งของพรรคไทยรักไทย. ปรินูญานิพนธ์ รัฐศาสตร์มหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- ไพฑูริย์ ไกรพรศักดิ์. (2546). เศรษฐมิตีเบื้องต้น. คณะเศรษฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. กรุงเทพฯ.
- รตวรรณ อยู่เมือง. (2550). ปัจจัยเชิงโครงสร้างและผู้กระทำในการเกิดการเมืองแบบประชานิยมของไทย: ศึกษากรณีรัฐบาล พรรคไทยรักไทย. ปรินูญานิพนธ์ รัฐศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยบูรพา
- วันทนี ทรัพย์เสาะ. (2530). การใช้จ่ายของรัฐบาลและเสถียรภาพทางเศรษฐกิจของประเทศไทย. ปรินูญานิพนธ์ เศรษฐศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2552). การพัฒนาเศรษฐกิจไทย. วันที่สืบค้นเมื่อ 28 พฤศจิกายน 2554, จาก <http://www.nesdb.go.th>
- อัสนี หงส์ทอง. (2546). การวิเคราะห์โครงสร้างการใช้จ่ายของรัฐบาลกับการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจไทย. ปรินูญานิพนธ์ เศรษฐศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง

Ghate Zak. (2002). Growth, income distribution, and fiscal policy volatility, **Journal of Development Economics**. 96. pp.289–313

Jorg Faust. (2011). Are More Democratic Donor Countries More Development Oriented? Domestic Institutions and External Development Promotion in OECD Countries. **World Development**. 36 (3). pp. 383–398

White, H. (1980). A heteroskedasticity-consistent covariance matrix estimator and a direct test for heteroskedasticity. **Econometrica**. 48 (4), 817–838.